

Werken agenten van jouw leveranciers samen?

Een MKB-checklist – zes secties, tien minuten, concrete vinkjes.

Voor wie? MKB-directie, operations en IT-management.

Wat krijg je? Een nuchtere nulmeting van je agent-landschap, zonder vendor-praat.

Hoeveel tijd? Tien minuten doorlopen. Een kwartier nadenken. Geen verkoopgesprek.

Waarom deze checklist?

Steeds meer MKB-organisaties hebben twee of meer AI-functies in gebruik: een Copilot, een chatbot, een ERP-agent, een telefoonbot. Individueel verkopen ze prima. Samen leveren ze pas waarde als ze elkaars werk kennen.

Deze checklist helpt je in tien minuten zien waar je staat – en welke sectie eerst aandacht verdient. Niet alles hoeft vandaag opgelost. Wel hoort het op de agenda voordat de eerste factuur of klantklacht je dwingt.

Zo gebruik je deze checklist

Zet een vinkje (☑) bij elk punt dat je zonder twijfel met "ja" kunt beantwoorden. Twijfel is geen ja. Aan het einde tel je de vinkjes en lees je het bijbehorende advies.

Je hoeft niet alles in één keer in te vullen – pak de secties die nu actueel zijn en kom later terug.

1 Inventarisatie

Begin met tellen wat je daadwerkelijk hebt staan. Verras jezelf niet later met een vergeten licentie.

- Ik heb een lijst van alle AI-functies (genaamd "agent", "assistent", "bot", "Copilot", "AI-functie") die binnen ons bedrijf in gebruik zijn.
- Per AI-functie weet ik welke leverancier het levert en wat het maandelijks kost.
- Per AI-functie weet ik welk bedrijfsproces het ondersteunt.
- Ik weet wie binnen ons bedrijf elke AI-functie heeft aangeschaft of geactiveerd.

2 Samenwerking tussen agents

Het hart van de zaak: kunnen agents elkaars output gebruiken, of zijn het eilanden?

- Ik kan benoemen welke van onze AI-functies elkaars output gebruiken (bijvoorbeeld: telefoonbot leidt door naar offerte-agent).
- Ik weet welke van onze leveranciers het A2A-protocol (Agent-to-Agent) ondersteunen.
- Ik weet welke van onze leveranciers het MCP-protocol (Model Context Protocol) ondersteunen.
- Voor agents die geen protocol delen, weet ik hoe ze nu samenwerken (handmatig, via webhook, via een tussenlaag, of niet).
- Ik heb in beeld welke samenwerking ontbreekt en wat dat aan dubbel werk kost.

3 Vendor-lock-in en kosten

Welke leverancier krijgt de orkestratie in handen – en hoe ingrijpend is het om eruit te komen?

- Ik weet welke leverancier zichzelf positioneert als "het centrum" van ons agent-landschap.
- Per kritieke AI-functie weet ik wat het zou kosten om die binnen drie maanden te vervangen.
- Onze contracten kennen geen exclusiviteits- of orkestratieclausules die andere leveranciers uitsluiten.
- We hebben een budgetlimiet per AI-functie afgesproken, niet alleen een afkoopsom per maand.

4 Authenticatie en rechten

Wat mag agent A van agent B vragen – en hoe zorg je dat het daar bij blijft?

- Per agent-paar (A mag X vragen aan B) is vastgelegd welke acties zijn toegestaan.
- Agents werken met een eigen identiteit, niet met een gedeeld serviceaccount.
- Wijzigingen aan rechten worden gelogd, niet alleen toegekend.
- Een agent die gecompromitteerd raakt, kan binnen het uur worden uitgeschakeld zonder de rest mee te trekken.

5 Audit-trail over vendor-grenzen

Als drie agents samen een klantaanvraag afhandelen en het loopt mis: wie heeft het overzicht?

- Ik kan voor elke afgehandelde klantaanvraag terugzien welke agents erbij betrokken waren.
- De audit-log staat op één plek, niet verspreid over vier vendor-consoles.
- De audit-log is leesbaar voor minstens één persoon binnen ons eigen bedrijf, niet alleen voor de leverancier.
- We bewaren de log lang genoeg om aan klant- en AVG-vragen te kunnen voldoen.

6 Verantwoordelijkheid en bewaking

Wie kijkt er mee als een agent ongewenst gedrag vertoont – voordat de klant het meldt?

- Per AI-functie is intern één persoon eindverantwoordelijk.
- Er is een vast moment per maand (of vaker) waarop agent-gedrag wordt nagekeken.
- We hebben drempelwaarden afgesproken waarbij we worden geattendeerd (kostenpiek, onverwachte tool-aanroepen, ongebruikelijke gespreksvolumes).
- Onze leveranciers weten waar ze incidents melden, en bij wie ze binnenkomen.

Hoe scoor je?

20 of meer vinkjes

Je hebt het op orde. Plan een review per kwartaal – agent-landschappen veranderen sneller dan klassieke software.

10 tot 19 vinkjes

De funding staat. Pak de zwakste sectie eerst aan. In de meeste MKB-organisaties is dat sectie 4 (authenticatie) of sectie 5 (audit-trail) – niet altijd het meest zichtbaar, wel het meest risicovol als het misgaat.

Onder de 10 vinkjes

Dit is geen brand, maar wel een agendapunt voor het komende kwartaal. Begin met sectie 1 (inventarisatie). Zonder volledig overzicht is elke andere sectie giswerk.

Eén actie eruit halen. Pak het laagstgenummerde onderdeel zonder vinkjes en agendeer een uur om dat in te richten. Niet alles tegelijk.

Verder praten?

Twijfel je over een sectie? Of zit je vast op de samenwerking tussen twee specifieke leveranciers? Wij bouwen voor MKB de tussenlaag waar agents van verschillende vendors aan dezelfde tafel werken – open protocollen, eigen audit-trail, geen vendor-lock-in.

30 MINUTEN · GRATIS · GEEN VERKOOPPRAAT

Plan een gesprek met Stephan

Een half uur sparren over jouw agent-landschap. We lopen samen één sectie door waar jij de meeste vraagtekens bij hebt. Concreet, nuchter, in het Nederlands.

E-MAIL hallo@spiescreations.nl

WEB spiescreations.nl

ONDERWERP "Agent-samenwerking" – dan weten we waar het over gaat.